

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Voorwoord

Kies voor het leven. Soms is het nodig dat we als systeemtherapeuten een eenduidige en zelfs autoritaire positie innemen. Dat is tenminste wat *Jan Meerdinkveldboom* bepleit in het openingsartikel over suïcidepreventie bij jongeren. Een suïcideverbod schept tijd en ruimte om een behandeling aan te gaan en te onderzoeken wat het leven kan bieden. En, misschien nog belangrijker, het maakt duidelijk dat de jongere ertoe doet voor de therapeut. Het versterkt de therapeutische relatie en dat blijkt in de praktijk te werken.

Wat ook werkt in de praktijk, is het betrekken van familie bij een behandeling. Het lijkt een open deur voor systeemtherapeuten, maar in de instellingen waarin wij werken is dat zeker nog niet altijd gemeengoed. *Cor de Jong, Marit Noppen* en *Janine de Jong-Verhagen* beschrijven de ontwikkeling en de eerste ervaringen met de Family C.I.S., een vragenlijst voor familie van patiënten in de geestelijke gezondheidszorg en de verslavingszorg. En, niet geheel onverwacht maar toch leuk voor de meeste lezers: als systeemtherapeuten doen we het goed bij families. Overigens is dat geen reden om achterover te leunen zolang er in zorginstellingen als geheel nog onvoldoende oog is voor de bijdrage van partners en familieleden en hun eigen behoeften. Misschien moeten we deze vragenlijst en de uitkomsten van dit eerste onderzoek eens onder de aandacht brengen van onze individueel werkende collega's, beleidsmedewerkers en managers?

Multi Systeem Therapie (MST) voor ernstig antisociale en delinquente jongeren leidt tot afname van recidive, schoolverzuim en uithuisplaatsingen. Maar blijft dat ook zo in de periode na afronding van de MST-behandeling? *Charlotte Boonstra, Caroline Jonkman, Djøra Soeteman* en *Jan van Busschbach* beschrijven hoe dit uitpakt voor Nederlandse jongeren die een MST-behandeling hebben gevolgd.

In de rubriek *De Praktijk* vertelt *Saskia van Deursen* ons over Cas, een jongen die last heeft van 'gedoetjes'. Dankzij een combinatie van systeembehandeling met EMDR overwint hij de gedachten die hem lastigvielen en kan hij zijn dwanghandelingen achterwege laten.

Professie en Persoon bevat een mooie bijdrage over Haim Omer van *Lenny Rodenburg*, die samen met haar collega's het geluk had Omer uitvoerig bij hem

thuis in Tel Aviv te spreken over zijn inspiratiebronnen en de gebeurtenissen in zijn persoonlijke leven die zijn visie hebben gevormd.

Twee congresverslagen deze keer. *Saskia Everts* nodigt ons uit om te spelen met werkelijkheden, zoals het motto luidde van de studiedag van de Sectie Kinderen en Jeugdigen waar Ellen Reijmers en Sabine Lemaire de inleiders waren. *Liesbeth van der Leeuw* bezocht de studiemiddag van de Sectie Contextuele Therapie met Gerdy Rooyakker-Seegers. Op de dag dat Barack Obama tot president werd gekozen, sprak zij over intergenerationele schuld, over hoe keuzes van ouders in de oorlog doorwerken in het leven van hun kinderen en wat dat betekent voor de therapie.

Verder nog een tweetal boekrecensies. *Annah Planjer* bespreekt kritisch *Hechtingsproblemen in gezinnen* van Govaerts. *Nel Jessurun* geeft haar mening over de nieuwste versie van het handboek over genogrammen van McGoldrick, Gerson en Petry.

Tot slot willen we vanuit de redactie graag aandacht vragen voor de enquête die met dit nummer is meegestuurd. Laat ons weten welk artikel de meeste indruk op u heeft gemaakt en wat uw favoriete rubriek is. Ook nemen wij uw kritische opmerkingen graag ter harte.

Hanneke Lafeber